

Suomen**Kissaliitto**

Kissa ja toksoplasma

Suomen Kissaliitto on seurannut huolestuneena kissoihin liittyvien aiheiden uutisointia. Jopa maan suurimmassa päivälehdessä on julkaistu sensaatiohakuksia juttuja tärkeistä kissoihin liittyvistä aiheista ja jätetty niistä pois olennaista tietoa.

Viimeisin esimerkki puutteellisesta uutisoinnista on ollut kuluvalle viikolla useissa lehdissä julkaistu uutinen suomalaisesta toksoplasmatutkimuksesta (Jokelainen P). Tutkimus on ansiokas ja aihe tärkeä. Tästä syystä Kissaliitto on tukenut kyseistä tutkimusta myöntämällä sen tekijöille apurahan. Tutkimuksen avulla saatiin uutta tietoa niin toksoplasman yleisyydestä suomalaisissa kissoissa, kuin tartuntaan vaikuttavista tekijöistäkin.

Useimmista tutkimusta käsittelevistä jutuista ei löytynyt mitään faktatietoa toksoplasmatartuntojen esiintymisestä tai tartuntojen ennaltaehkäisystä, mikä on erityisen valitettavaa.

Jokelaisen tutkimuksen mukaan 48,4 prosentilla tutkituista 490 suomalaisesta kissasta todettiin vasta-aineita toksoplasmaeläimistöön. Tämä tarkoittaa sitä, että ne ovat jossain vaiheessa elämänsä saaneet tartunnan ja todennäköisesti levittäneet ulostaessaan loisen ookystamuotoja ympäristöönsä. Tämä vaihe kestää 1-3 viikkoa. Tartunnan jälkeen kissalle muodostuu immuniteetti, eikä se eritä näitä ookystia enää uudelleen elämänsä aikana.

Ihminen saa toksoplasmatartunnan tavallisesti syötyään huonosti kypsennettyä lihaa (mm. sikaa, lammasta, peuraa, jänistä). Toinen tartuntareitti on kissan ulosteiden käsittely sekä puutarhatyöt ja ookystien joutuminen näissä yhteyksissä ihmisen ruuansulatuskanavaan huonon hygienian vuoksi. On erittäin epätodennäköistä, että ihminen voisi saada tartunnan kissaa silittämällä tai muuten käsittelemällä, koska ookystia ei ole tutkimuksissa pystytty löytämään kissan turkista.

Raskaana olevien tartuntariskistä puhutaan paljon. Tutkimusten mukaan Suomessa riski saada toksoplasmatartunta raskauden aikana on noin 2,4 tapausta / 1000 raskautta (Lappalainen M). Käytännössä siis noin 150 raskaana olevaa naista saa tämän tartunnan vuosittain (vuonna 2010 reilu 61 000 syntynyttä lasta). Tartunta todetaan verinäytteestä ja Suomessa kaikki odottavat äidit seulotaankin loistartunnan toteamiseksi. Kun tartunta todetaan ja hoidetaan, on synnyttävän toksoplasmoosin eli sen, että syntyvä lapsi sairastuu, riski 0,3 – 0,5 tapausta / 1000 (noin 20–30 tapausta vuosittain).

Odottaville turvallisinta on seropositiivinen eli toksoplasmatartunnan jo aikaisemmin sairastanut kissa, joka ei siis enää voi levittää loista. Seronegatiivisista kissoistaankaan ei tarvitse raskauden aikana luopua, kunhan noudattaa hyvää hygieniaa raskauden ajan ja syö pihvinsä kypsennettyinä ja vihanneksensa pestyinä.

Miten toksoplasman leviämistä sitten voi ehkäistä?

Jokelaisen tutkimuksen mukaan raa'an lihan ja sisäelinten syöttäminen kissalle lisäsi selvästi toksoplasmatartunnan riskiä (55,9 % verrattuna 33,8 %:iin). Kissalle (tai ihmiselle) tarjottava raaka liha pitäisi siis joko pakastaa väh. 3 vrk ajan tai kypsentää yli 67 asteiseksi.

Kissaliitto kannustaa jäsenistöään vastuulliseen kissanpitoon ja tähän kuuluu myös kissan ulkoilu valvottuna, mikä vähentää kissan ja sitä kautta myös ihmisen tartuntariskiä. Valvottuna kissa ei pääse saalistamaan jyrssiä ja

Suomen **Kissaliitto**

lintuja, tekemään tarpeitaan kukkapenkkeihin, kasvimaihin tai lasten hiekkalaatikoihin, mistä seuraa vähentynyt loisen ookystamuotojen määrä ihmisen ympäristössä ja sitä kautta pienempi riski saada tartunta.

Raskaana olevien tai jostain syystä heikon immuunipuolustuksen omaavien henkilöiden (esim. elinsiirtopotilaiden) kannattaa välttää kissanhiekkalaatikoiden tyhjentämistä, mikäli mahdollista. Laatikko tyhjenetään joka tapauksessa suojakäsineet kädessä ja kädet pestään hyvin puhdistuksen jälkeen. Samat varotoimet pätevät tietysti myös puutarhatöihin, missä ookystia voi saada käsiinsä multaa ja maaperää koskiessaan.

Kissan jätökset siivotaan pois hiekkalaatikosta päivittäin, mikä vähentää tartuntoja aiheuttavien loismuotojen määrää. Itse laatikko pestään säännöllisesti lähes kiehuvalle vedelle, mikä tappaa loiset.

Terveellä kissalla tai ihmisellä toksoplasmatartunta on usein oireeton. Mahdolliset oireet muistuttavat nuhakuumeen oireita. Vastuullisella kissanpidolla ja järkeillä varotoimilla pystytään vähentämään loisen tartuttavaa muotoa ympäristössä ja siten myös tartuntojen määrää.

Lisätietoja

Sanna Veijalainen, tiedottaja Suomen Kissaliitto ry

sanna.veijalainen@kissaliitto.fi, puhelin 044 525 0708

www.kissaliitto.fi

Suomen Kissaliitto lukuina

Kissaliitto on perustettu vuonna 1975. Sillä on 11 jäsenyhdistystä, ja se edustaa yli 7 000:ta suomalaista kissaharrastajaa. Rotukissoja on rekisteröity Suomessa kautta aikain yli 75 000 ja kasvattajanimiä myönnetty yli 4 700. Vuosittain Suomessa järjestetään yli 30 kansainvälistä Kissaliiton alaista kissanäyttelyä, joiden osallistujamäärä hipoo 20 000:ta kissaa. Hyväksytyjä rotuja on 43. Suomen Kissaliitto on jäsenenä kansainvälisessä kissaliitossa FIFessä (Fédération Internationale Féline), joka toimii 41 maassa.